

Coma dins las locucions comparativas de tipe :

(1) -X coma + det.plen + N : *Peire parla coma un / l'avocat.*

e

(2) -X coma + det.Ø + N : *Peire parla coma avocat.*

Tòca de l'estudi :

Aquel estudi porgís un trabalh de recèrca en lingüística enonciativa, a partir d'una reflexion primièra sus l'obratge de Christian Camps (1984), alargada puèi, mercé l'estudi ric e aprigondit de C. Fuchs (1999) sus los tornes en COMA + N. Es subretot sus son trabalh que m'apiejarai largament dins çò que seguís.

Presentacion rapida de l'encastre teoric :

Sens intrar dins lo detalh de la teoria de l'enonciacion de A. Culioli (veire bibliografia) òm pòt dire que segon l'analisi pausada per aquela teoria, un enonciat non pren son sens que dins una mesa en rapòrt amb una situacion d'enonciacion Sit_0 , definida per doas variablas : l'enonciaire S (subjècte de l'enonciacion) e T_0 (lo moment e lo luòc de l'enonciacion).

Dins aquesta perspectiva enonciativa, l'enonciat de susfàcia, oral o esrich, produch per un enonciaire es la resulta d'una tièra d'operacions teoricas josjacentas encadenadas (localizadas, determinadas) las unas respècte a las autras :

$lexis \underline{\in} Sit_2 \underline{\in} Sit_1 \underline{\in} Sit_0 >$ enonciat de susfàcia ($\underline{\in}$ = operador de localizacion).

Una lexis (o relacion predicativa) es lo produch d'operacions a partir de nocions :

nocions $>$ domenis nocionals $>$ ocurréncias $>$ relacions predicativas (lexis).

Solas las operacions que pòrtan sus la nocion, lo domeni nocional, las ocurréncias, las relacions predicativas e las operacions de localizacion seràn utilizadas dins aqueste estudi .

Començarem per un rapid inventari de las locucions comparativas recampadas per Camps.

Puèi, a partir dels trabalhs de Catherine Fuchs (1999), mostrarem (seccion1), que dins los tornes comparatius en "coma" de tipe (1), X es pas N, alara que dins los de tipe (2), X es N, e estudiarem (seccion 2) lo foncionament enonciatiu de "coma" dins los dos tornes .

Finalament, prepausarem modèstament (seccion 3) d'examinar se "coma" respond, a un nivèl mai teoric, a un marcador de "qualificacion" (al sens culiolian del tèrme) de maniera.

Los concèptes emplegats son definits dins un glossari analitic a la fin de l'estudi.

Los torns comparatius preses en còmpte seràn de dos òrdres :

1) - de locucions comparativas mai o mens “calhadas ”, coma las trapam dins lo-bratge de Christian Camps, e que son d'enonciats que l'enonciaire repren a son còmpte a Sitò, de tipe :

“coma + det.plen + N ” :

- (*Pèire*) bada coma un caluc.
- (*Aquel*) jove es vestit coma un miquelet.
- (*Joan*) es bon coma lo pan.
- (*Mon grand*) dormís coma un soc.
- (*Pèire*) parla coma un / l'avocat.
- (*Joana*) a los dets coma un cruvèl. etc.....

2) - de locucions comparativas, enonciats fargats per l'enonciaire a Sitò, de tipe :

“ coma + det.Ø + N ”

- (*Pèire*) parla coma avocat.
- (*Joan*) s'es logat coma pastre.
- (*Rafarin*) a donat son punt de vista coma Primèr Ministre.

S'examinam lo còrpus de locucions comparativas recampadas per C. Camps (1984), trapam que d'un total de 1376, 1055 son de tipe “coma + det.plen + N ” ; demest aquelas 630 relèvan de l'estructura : “predicat en 'èsser' (*predicat* es pas pres al sens larg del vèrb e de sos complements, mas al sens estrech del vèrb sol, en tant que *relator* per metre dos tèrmes en relacion) + adjectiu + coma + det.plen + N ” : “*grossièr coma un ors, escur coma la nuèch* ”, etc., 410 son fargadas a partir de “predicat +coma + det.plen + N ” : “*parlar coma un avocat , bufar coma un ase*”, etc.

Dins aquelas ne trapam 92 que cabon un complement, d'estructura : “ predicat + C + coma +det.plen + N ”, mai que mai amb “aver” coma predicat : “*aver lo morre coma un esclòp*”, mas tanben “*tombar sul cap coma un teule*” o “*téner l'aiga coma un panièr sens cuol*” etc.

Trapam tanben qualques cases (12) de tipe “coma + det.Ø + N ” : “*negre coma carbon*”, “*vièlh coma Matusalèm*”(qu'estudiarem pasmens dins l'encastre de “X coma + det. plen + N ”), e fin finala, e per memòria, que son en defòra de l'estudi, 3 locucions de tipe “coma + proposicion” : “ *es coma si cercavas d'arnas sus un uòu* ”.

“*Coma*”, dins los tipos de comparasons (1) e (2) çai-sus, es estat descrich per Damourette & Pichon (1911-1940) – per çò qu'es del francés – puèi reprès per H. Portine (1996).

Damourette & Pichon parlan de “torn escandilhant”(*tour échantillant*) per çò qu’es del cadenon “*coma + det. plen + N*”, e de “torn qualificant”(*tour qualifiant*) per lo cadenon “*coma + det. Ø + N*”.

Ça que la, per evitar tota referéncia e confusion amb lo tèrme enonciatiu “qualificacion”, emplegarem puslèu “torn qualificador”.

I) - X ≠ N vs. X = N: Rètle del determinant

Maldespièch d’una semblança aparenta dins sas fòrmas, los enonciats següents (lo primièr pres dins Camps (1984)) seràn interpretats diferentament :

(1) - *Pèire parla coma un / l’avocat* .se pòt parafrasar : Pèire parla del meteis biais qu’un avocat / de l’avocat, e l’efièch de sens serà : **Pèire es pas avocat** .

(2) - *Pèire parla coma avocat* . : Pèire parla en qualitat d’avocat ; l’efièch de sens serà : **Pèire es , o es supausat èsser avocat** .

Un apròchi enonciatiu permet d’analizar aquelas diferéncias d’interpretacions.

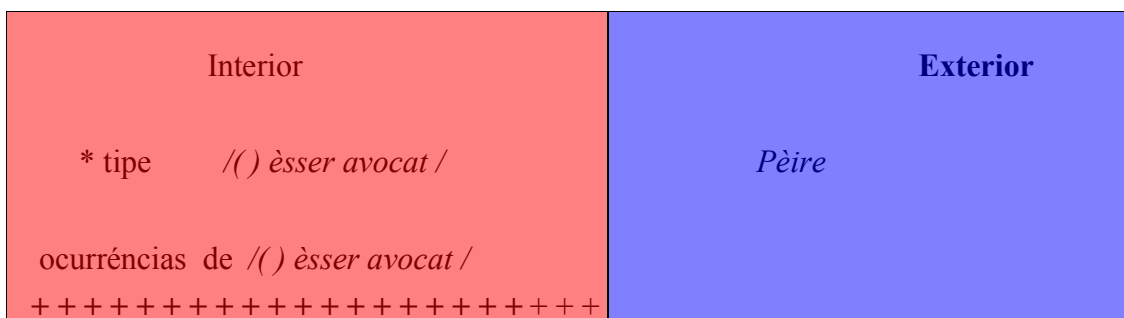
A) - X ≠ N

Dins los torns “escandilhants”, lo **determinant plen** entraïna la construccion d’una ocurréncia de la classe considerada, segon l’esquema següent (d’aprèp A.Culioli 1999) :

Siá una **nòcion P** = / *avocat* /, en intension e de caractèr predicatiu : / () *avocat* / e primièra estapa d’una representacion metalingüistica qualitativa notada **QLT** (per “**qualificacion**”) que remanda a un esquema predicatiu : / () *èsser avocat* / (valent a dire que a la proprietat / *èsser avocat* /), e son **domeni nocional** (compausat d’ocurréncias extrachas per l’operacion notada **QNT** (per “**quantificacion**”), que entraïna la fragmentacion de / () *èsser avocat* /), estructurat amb un **interior, un exterior e una frontièra** .

L’interior del domeni nocional es organizat a partir d’**una ocurréncia representativa**, lo **tipe**, que fa que cada ocurréncia a la proprietat / () *èsser avocat* /, e que pòt (segon lo gra de determinacion) èsser quina que siá : *un* *avocat*, o especificada : *l’avocat*.

Domeni nocional de / avocat /

Aquela ocurréncia, lo **tipe**, fonciona coma un “escandilh ”; es per Pèire (a l’Exterior del domeni nocional), un tèrme de referéncia supòrt d’una comparason caracterizada per lo biais, la maniera implicada per lo contengut lexical del predicat “parlar”. D’aquí l’efièch de sens que Peire es pas avocat, e que a sonque lo biais de parlar d’un, del avocat.

Examinarem ara lo cas de qualques menas de torns escandilhants construchas amb lo determinant \emptyset , trapats dins l’obratge de Camps, de tipe : “ (*Aquò es*) *negre coma carbon* ”, e “(*Pèire*) *es vièlh coma Matusalèm*” ; aici, lo determinant \emptyset marca que lo tèrme causit coma escandilh es pas pus localizat respècte al tipe, e que lo domeni nocional es organizat a partir d’una altra ocurréncia regulatritz, l’**atractor**, d’ordre qualitatiu, e non representabla respècte a una instància materiala ; l’atractor remanda a la nocion de que n’es l’occurréncia, çò que enauça, al gra mai naut, la propietat de l’escandilh : lo carbon es lo simbòl del quite negrum (d’aquí l’idèa qu’aquò es completament negre); n’es parièr per çò qu’es de “(*Pèire es*) *vièlh coma Matusalèm*” , “*paure coma Jòb*” etc.

B) - $X=N$

En contra, per çò qu’es dels torns qualificadors, l’abséncia de determinant a per consequéncia que cap d’occurréncia es estada extracha e òm demòra a l’estapa d’un domeni nocional virtual de la nocion, la de l’esquèma qualitatiu **QLT : N** (avocat) es pas pus un escandilh, un tèrme de referéncia supòrt d’una comparason caracterizada per lo biais, la maniera implicada per lo contengut lexical del predicat “parlar”, mas una propietat, una qualificacion : “avocat” = *èsser avocat* : es en qualitat d’avocat que Pèire parla , d’aquí l’efièch de sens que Peire es avocat.

Aqueles dos efièches de sens opausats dins los dos tipos d’enonciats son doncas pas dirèctament deguts a “coma” mas a la preséncia o a l’abséncia d’un determinant plen ; d’aquí una afinitat dobla : d’un band, lo determinant plen, que marca la construccion d’una ocurréncia es en afinitat amb los torns escandilhants ; de l’autre, lo determinant zèro, que marca la

non-construcció d'una ocurrència, es en afinitat amb los torns qualificadors .

II) – Ròtle enonciatiu de “coma”

Avèm vist que la diferenciacion o l'identificacion de X a N depend de la construcció o de la non-construcció d'una ocurrència de la noció considerada, construcció ligada a la preséncia o l'abséncia d'un determinant plen davant N.

Sembla doncas malaisit (Fuchs 1999) de poder considerar que “coma” foguèsse a l'encòp un operador de diferenciacion dins los torns escandilhants e d'identificacion dins los torns qualificadors, amb per un sol e meteís marcador doas valors tant opausadas. Es doncas dins una altra direcció que cal cercar lo foncionament de “coma.”

Dins los dos tipus d'enonciats estudiats : “*Pèire parla coma un avocat*” e “*Pèire parla coma avocat*”, “coma” presenta en susfàcia la característica comuna d'introduire un constituent nominal : *coma + det.plen /Ø +N*.

Dins d'autres construccions (non estudiadas aici), “coma” pòt tanben introduire de construccions proposicionals de tipe :

“*Pèire parla coma parla l'avocat de son paire.*”

Los torns escandilhants permeton aqueles tipus de construcció :

“*Pèire parla coma un avocat*” pòt se parafrasar : “*Pèire parla coma parla un avocat.*”

L'ipotèsi de Fuchs es que se dins los torns escandilhants “coma” articula en susfàcia dos esquemas proposicionals (mercé una comparason entre “lo biais de parlar de Pèire” e “lo biais de parlar d'un avocat”), aquela articulacion es la resulta d'operacions enonciativas jos-jacentas.

Avèm en primièr una **relacion predicativa** pre-construcha : **RP 1** : < a , r , b > ont **a** = **N** = escandilh = avocat, **r** = **predicat** = parlar , **b** = **variabla** = una mena de biais ; la variabla qualifica d'un biais indefinit lo rapòrt escandilh / predicat :

“un / l'avocat parla d'una mena de biais ”

e aquela variabla (*lo biais, quin que siá, de parlar d'un / de l'avocat*), ven tanben qualificar, mercé l'encadenatge, lo cavilhatge de “coma”, lo rapòrt subjècte-predicat dins la relacion predicativa pausada **RP 2** : < a' , r' , b' > ont **a'** = **X** = subjècte = Pèire , **r'** = **predicat** = parlar , **b'** = **variabla** = una mena de biais .

“ Pèire parla d'una mena de biais ”

Fin finala òm pòt glosar : “Pèire parla del biais que (*coma*) un avocat / l' avocat parla.”

“Coma”, dins los torns escandilhants, foncionariá doncas coma un operador de

“cavilhatge” interproposicional per çò qu’es del biais associat als dos predicats.

De mai, sens n’èsser a l’origina, enfôrça l’efièch de diferenciacion qu’avèm vist en I, en introdusent una comparason entre “lo biais de parlar de Pèire” (a l’Exterior del domeni) e “lo biais de parlar d’un (o de l’avocat)” (a l’Interior del domeni) ; ara se X verifica lo predicat P del meteis biais que l’escandilh N verifica aquel predicat, es que X es pas N.

Mas se òm passa ara als torns qualificadors es pas possible de parafrasar “*Pèire parla coma avocat*” per **Pèire parla coma parla avocat*, e sembla pas tanpauc possible d’enfaiar que “*coma*” articulèsse aici en susfàcia dos esquèmas proposicionals, ja que, coma o avèm vist, lo N precedit del determinant Ø desencadena pas la construccion d’una ocurrencia que pòirià foncionar coma un escandilh actant de l’esquèma proposicional dins la parafrasa, e que avèm pas pus una comparason, que diferéncia X de N, mas una qualificacion, que identifica X a N e que es en qualitat d’avocat que Pèire parla, ja que es avocat.

Ça que la, òm pòt far tanben, coma amb los torns escandilhants, l’ipotèsi que “*coma*” fonciona coma un operador de “cavilhatge” interproposicional per çò qu’es del biais associat als dos predicats.

D’efièch, “*Pèire parla coma avocat*” pòt ésser derivat de 2 relacions predicativas sos-jasentas :

RP 1 : < N (= Pèire avocat) / **predicat** (= parlar) / **variabla** (= *una mena de biais*) >

RP 2 : < X (= subjècte = Pèire) / **predicat** (= parlar) / **variabla** (= *una mena de biais*) >

Lo biais, quin que siá, que caracteriza lo parlar de Pèire avocat (RP1 preonstrucha) es *lo biais* que caracteriza lo parlar de Pèire (RP2 pausada).

L’ipotèsi sembla doncas verificada que dins aquela articulacion interproposicionala en bloca dins los dos torns, “*coma*” fonciona ben coma una cavilha que permet d’instanciar una plaça de la relacion predicativa pausada, mercé la variabla que se trapa dins la relacion predicativa preonstrucha.

Demòra ara de veire cossí aquela variabla - e son marcador de susfàcia “*coma*” - pòt ésser descricha, a un nivèl mai abstrach, coma un operador de **qualificacion**, e dins lo domeni nocial (representacion) e las operacions de localizacion (formalizacion).

III) - Representacion e Formalizacion:

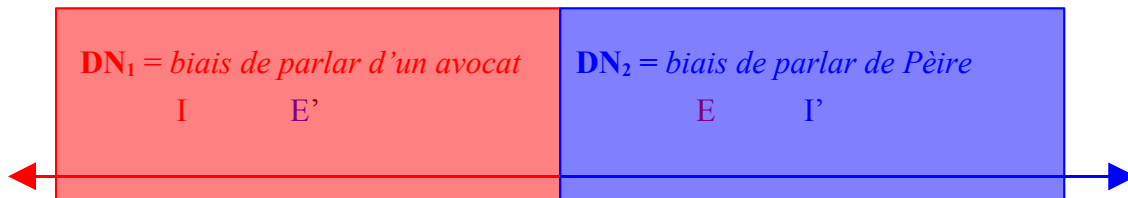
A) – Domeni nocional :

Siá los dos domenis nocionals construches a partir de las doas relacions predicativas relatives al torn escandilhant “ *Pèire parla coma un avocat* ” :

DN₁ = domeni nocional del *biais de parlar d’un avocat* estructurat amb un Interior (I) provesit d’un centre organizador, e un Exterior (E).

DN₂ = domeni nocional del *biais de parlar de Pèire* estructurat amb un Interior (I’) provesit d’un centre organizador , e un Exterior (E’).

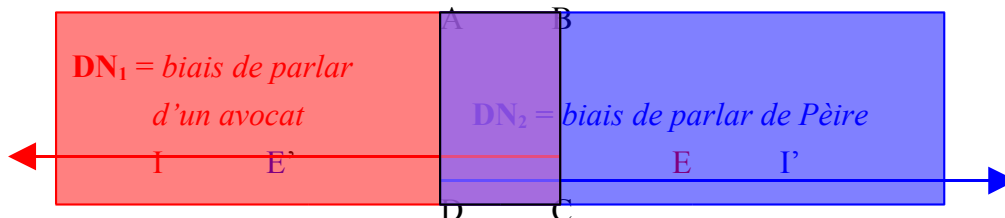
La particularitat d’aqueles dos DN es que l’I de DN₁ es l’E’ de DN₂ e l’I’ de DN₂ es l’E de DN₁

Dins aquesta configuracion , DN₁ e DN₂ an cap d’ocurréncias comunas (cap de frontiera entre los dos domenis) e òm poiria aver coma enonciat de susfàcia :

“ *Pèire parla pas coma un avocat* ”

Mas òm pòt tanben aver :

Dins aquesta segonda configuracion avèm una **frontiera** ABCD, compausada del biais vertadièr de parlar d’un avocat e d’una alteritat del biais de parlar vertadièr de Pèire, alteritat deguda al biais de parlar de l’avocat .

Òm pòt glosar : Pèire a un biais de parlar que li es pròpri, mas pòt tanben aver/prene lo biais de parlar d’un avocat dins una situacion d’enonciacion Sit₀ .

Dins aquel cas, lo *biais de parlar d’un avocat* qualifica lo *biais de parlar de Pèire*, en çò que la variabla “ *lo biais de parlar* ” se trapa dins los dos domenis ; aquela variabla, que dins l’enonciat de susfàcia a per marcador “ *coma* ” - demest d’autres – fonciona coma un operador de **qualificacion** de manèira : “ *Pèire parla coma un avocat .* ”

B) – Operacions de localizacion :

Aquestas operacions van portar tanben sus las doas relacions predicativas, e subretot sus sas variablas : “ *una mena de biais* ”, segon l’esquèma de localizacion : $X \subseteq Y$

La mena de biais de parlar de Pèire (X) es localizada (\subseteq) respècte a *la mena de biais de parlar d’un avocat (Y)*

Se l’operador \subseteq pren la valor “ \neq ” es que *la mena de biais de parlar de Pèire* es pas identificabla a *la mena de biais de parlar d’un avocat* e aurem per enonciat de susfàcia :

“ *Pèire parla pas coma un avocat* ” .

Se l’operador \subseteq a la valor “ = ” es que *la mena de biais de parlar de Pèire* es identificabla a *la mena de biais de parlar d’un avocat* e aurem per enonciat de susfàcia :

“ *Pèire parla coma un avocat* ” .

“*Coma*” es dins l’enonciat de susfàcia lo marcador de ($\subseteq =$) que identifica, doncas **qualifica** los dos biaisses de parlar per çò qu’es de la maniera.

Tornam trapar, amb las operacions de localizacion, las resultas qu’avèm ja trapadas amb aquelas que pòrtan sus los domenis nocionals, e que confirman “ *coma* ” coma marcador de qualificacion de maniera dins los torns escandilhants.

Ne serà parièr se aplicam las meteissas operacions als torns qualificadors : aurem alara per enonciats de susfàcia, siá “ *Pèire parla pas coma avocat* ” siá “ *Pèire parla coma avocat.* ”

Per conclure, direm que, se dins los dos torns *coma* presenta en susfàcia la característica comuna d’introduire un constituent nominal : *coma + det.plen / Ø + N*, es que, en realitat, es la traça d’un operador de qualificacion que encadena doas relacions predicativas mercé una variabla de maniera.

Es de notar, çà que la, que “*coma*”, dins los dos torns es pas lo sol marcador de ($\subseteq =$); òm poiriá aver per los torns escandilhants : *Quand Pèire parla , sembla / revèrta, òm diria , creiriás un avocat* ; e per los torns qualificadors : *Pèire parla en , en qualitat de avocat* .

Avèm mostrat dins aquel article cossí un apròchi enonciatiu pòt rendre còmpte del foncionament complex dels torns en “*coma N*” dins dos enonciats representatius dels torns escandilhants e dels torns qualificadors.

Avèm mes en òbra en primièr las operacions que nos an permés de comprene lo ròtle del determinant dins la diferenciacion e l’identificacion de X e N , per puèi descriure e analitzar lo foncionament similari de las relacions predicativas josjacentas als dos enonciats.

Finalament, avèm establìt que l'argument “*variabla*” de las relacions predicativas funciona coma un operador de qualificacion de manera, representat en susfàcia per “*coma*”, çò que, dins una perspectiva diacronica correspond ben a son etimologia latina “quod modo” e a sa rasiga indoeuropenca : *med : idea de mesura : ara , se “mesurar” se pòt comprene coma “èliminer de l'indetermination , qualifier” (Culioli 1999) ; lo trabalh manca pas !...

Glossari analitic :

Localizacion :

Lo concèpte de localizacion intra dins l'operacion generala de determinacion : un tèrme localizat deven mai determinat.

La localizacion es la construccion d'una relacion binària entre un tèrme *localizador* (notat Y) e un tèrme localizat (notat X) . L'operacion se fa mercé un operador de localizacion (notat $\underline{\in}$), que fa correspondre un tèrme amb son localizador: $X \underline{\in} Y$: X es localizat respècte a Y.

L'operador $\underline{\in}$ pòt prene diferentas valors :

- identificacion ($\underline{\in} =$) : X es identificable a Y
- diferenciacion ($\underline{\in} \neq$) : X es pas identificable a Y
- trencadura ($\underline{\in} \omega$) : X es ni identificable a X , ni diferent de X.

L'operador $\underline{\in}$ es metalingüistic, e a pas necessàriament un marcador de susfàcia dins los enonciats. D'autre band , a una valor de $\underline{\in}$ correspond pas totjorn un sol marcador.

Nocion :

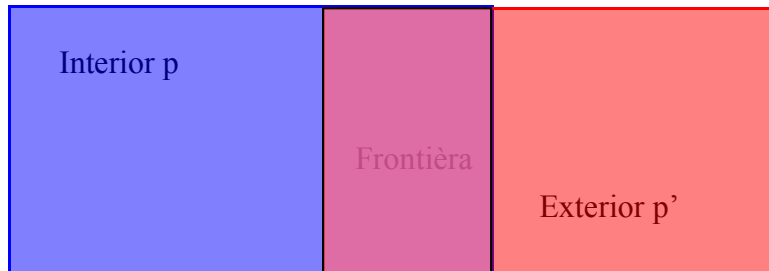
Una nocion **P** es la primièra operacion constitutiva d'un enonciat : se situa a l'articulacion del (meta)lingüistic e del non-lingüistic : es, d'un band, un sistèma complex de representacions que estructura de proprietats fisicoculturalas d'òrdre cognitiu (nocions dichas lexicalas, gramaticalas (aspectualitat ...) e mai largament tota relacion entre nocions), que correspondon pas dirèctament a d'itèms lexicals ; aqueles faissèls de proprietats fòrman un **domeni nocional** ; d'un autre band, es la primièra estapa d'una representacion metalingüistica notada **QLT** (per **Qualificacion** (veire aquel tèrme)).

A aquel nivèl , la nocion se pòt representar coma un predicat **non trencable** :

/ () ésser P / (= *que a la propietat P*) es caracteristica d'un trabalh en intension, non saturada, e remanda a l'esquema predicatiu çai-sus en espèra d'una instanciacion per construire una occurrència-de-P .

Domeni nocional :

Un domeni nocional es construch a partir d'una nocion e representa la classa d'ocurréncias que rend quantificabla aquela nocion. D'un punt de vista qualitatiu, es estructurat en un espaci topologic amb un **interior p**, (las ocurréncias que apartenon al domeni) un **exterior p'** (las ocurréncias que apartenon pas al domeni), **una frontièra** (las ocurréncias que apartenon pas a **p** o a **p'**, mas que pòdon èsser definidas respècte a l'un o a l'autre).

D'un autre band, lo domeni nocional es organizat, siá a partir d'una ocurréncia representativa de la nocion, lo **tipe**, siá a partir d'una representacion abstracha e absoluta que a per sola referéncia possible lo quite predicat : l'**atractor** .

Lo domeni pòt èsser constituït de :

- a) un ensembles estructurat de propietats fisicoculturalas .
- b) una ret de nocions gramaticalas.
- c) relacions entre nocions .

Qualificacion (QLT) :

L'operacion de qualificacion intra en jòc cada còp qu'òm fa una operacion d'identificacion/ diferenciacion (doncas de determinacion) que pòrta sus un "**quicòm**" que òm pòt destriar e situar dins un espaci de referéncia ; "**quicòm**" remanda non pas sonque a de l'inanimat, mas a un estat (intèrne o extèrne), una ocurréncia de qué que siá qu'un subjècte pòt discernir, distinguir, e localizar dins un domeni de representacions. QLT se limita doncas pas a jónher un qualificatiu .

Quantificacion (QNT) :

La quantificacion (QNT) remanda a l'operacion que permet de construire la representacion de **quicòm** (non pas sonque de l'inanimat) qu'òm pòt destriar e situar dins un espaci de referéncia (Culioli 1999).

QNT e QLT son ligadas e intran en jòc :

1) – QNT : dins la construccion d'ocurréncias QLT d'un domeni nocional d'una nocion organizadas amb un **tipe** o un **atractor** :

*Pèire trabalha coma un **satir** (tipe)*

Per èsser **trabalhaire**, es **trabalhaire** (atractor)

2) – QLT : dins la construccion del **gradient** e del **graut** d'ocurréncias QNT

(foncionament de las exclamativas ligat a l'atractor) :

Quin vent !

Fa quicòm coma vent !

Es pas caluc caluc , mas caluc quand “ mèmes” !

3) – QNT /QLT dins d'operacions de determinacion en interaccion amb las proprietats lexicalas dels tèrmes concernits :

- Lo **type** es privilegiat : **QNT** QLT (QNT predomina) : foncionament **discret** del tèrme :

un cat ; l'avocat ; dos dròlles

- Construccion d'un **gradient** : QLT sol : foncionament **compact** :

(mai o mens de) *paciéncia ; impression* (mai o mens bona).....

- Pas de predominància de QNT o de QLT : foncionament **dense** :

lach ; carbon ; aiga

Relacion predicativa :

Dins son sens mai general una relacion predicativa es una operacion de localizacion entre dos tèrmes (o arguments a, b) per l'intermediari d'un operador (r) o relator que pòt èsser un predicat : < a , r , b >. Aquela operacion de localizacion (o predicacion), que a luòc abans las operacions d'asserccion (presa en carga per un enonciaire respècte a una situacion) es tanben sonada “lexis” .

Referéncias bibliograficas

1) La teoria de l'enonciacion de A. CULIOLI , sas evolucions e sa mesa en òbra son recampadas subretot dins los obratges çai-jos de la colleccion “ L'Homme dans la Langue ” publicada per Ophrys (Paris / Gap) :

Culioli, A. (1991), *Pour une linguistique de l'énonciation, Tome 1 , Operations et representations.*

Culioli, A. (1999), *Pour une linguistique de l'énonciation, Tome 2 , Formalisation et opérations de repérage .*

Culioli, A. (1999), *Pour une linguistique de l'énonciation, Tome 3 , Domaine notionnel*

Danon-Boileau, L. (1987), *Enonciation et référence.*

Deschamps, A.; Guillemin-Flescher (eds) (1999), *Opérations de détermination : quantification / qualification (Actes du colloque international de linguistique des 27 et 28 mars 1998 -Paris 7- Denis Diderot : Les opérations de détermination : Quantification / Qualification)*

Fuchs, C. (1999), « Les tours qualifiants en *comme N* : *Jean travaille comme maçon* », in

Deschamps, A.; Guillemin-Flescher J. (eds.) (1999), 63-82.

Franckel, J.-J; Lebaud, D.(1990), *Les figures du Sujet : A propos des verbes de perception, sentiment, connaissance.*

(sens nom) (1992), *La théorie d'Antoine Culioli : ouvertures et incidences* (Actes de la table ronde " Opérations de repérage et domaines notionnels " Mai – Juin 1991 Paris 7- Denis Diderot: La théorie d'Antoine Culioli : Ouvertures et incidences).

Yaquello, M. (1994), *Subjecthood and subjectivity : The status of the subject in linguistic theory* (Proceedings of the colloquium The Status of the Subject in Linguistic Theory - London , 19-20 March 1993).

2)- Fòra de la colleccion :

Adamczewski, H. (1991), *Le français déchiffré, clé du langage et des langues*, Paris : Armand Colin.

Bouscaren J.; Chuquet, J. (1987), *Grammaire et textes anglais : guide pour l'analyse linguistique*, Gap : Ophrys.

Camps, C. (1984), *Locutions comparatives languedociennes*, Agde : C. Camps.

Damourette, J.; Pichon, E. (1911 - 1940), *Des mots à la pensée : Essai de Grammaire de la Langue Française* (7 tomes), Paris : D'Artrey.

Laurendeau, P. (2000), "Pour une approche énonciative du schéma actanciel", in Englebert, A et al. (dir.), *Actes du XXIIe Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Bruxelles 23-29 juillet 1998) : De la grammaire des formes à la grammaire du sens*, Tübingen : Niemeyer, 301-308.

Maingueneau, D. (1994), *L'énonciation en linguistique française*, Paris : Hachette.

Portine, H. (1996) : "Représentation de la diversité des sens et des chaînons dans l'EGLF de Damourette et Pichon : le cas de *comme*", *Langages* 124 : 85-112.

© **Linguistica Occitana 3 (junh de 2005) [www.revistadoc.org]**

© **Enric Còmis - 2005**